

Az influenza surveillance
2014/15. évi eredményei 471

WHO ajánlása
az influenza elleni vakcina
összetételére, 2015/2016. 477

Fertőző
betegségek
adata 478

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

AZ INFLUENZA SURVEILLANCE 2014/15. ÉVI EREDMÉNYEI

Információs rendszer

A 2014/2015. évi influenzaszezonban a 2014. év 40. hetétől a 2015. év 20. hetéig tartott az influenzaszerű megbetegedések hetenkénti előfordulására vonatkozó adatok gyűjtése és elemzése.

Ebben a szezonban összesen **1 382 házi orvos** (az összes praxis 22%-a) **vett részt az influenza-figyelőszolgálatban**. 679 felnőtt, 369 gyermek és 334 vegyes háziorvosi praxist ellátó orvos jelentette hetenként **a lakosság kb. egyötödére vonatkozó betegforgalmi adatokat**, valamint az **influenzaszerű megbetegedés miatt orvoshoz fordulók számát** korcsoportok szerint. A figyelőszolgálatban résztvevő orvosok közül 100 volt az úgynevezett „őrszem” (**sentinel**) **orvosok** száma, akik a betegforgalmi adatok mellett rendszeresen (hetente maximum kétszer) **végeztettek** a betegeknél **virológiai vizsgálatokat** is az influenzaszerű megbetegedések kórokozójának meghatározása céljából.

A házi orvosok a betegforgalmat, az influenzaszerű tünetekkel orvosnál jelentkezők számát korcsoportonként, napi bontásban, minden hétfőn 12 óráig telefonon vagy elektronikusan jelentették a rendelő telephelye szerint illetékes fővárosi kerületi/járási népegészségügyi intézetnek, ahol az adatokat legkésőbb kedd 12 óráig rögzítették az EFRIR Influenza alrendszerben.

A súlyos, szövődménnyel járó influenza megbetegedésekre, továbbá az influenzával összefüggésbe hozható halálesetekre vonatkozó adatgyűjtés a 2014/2015. évi szezonban sem történt.

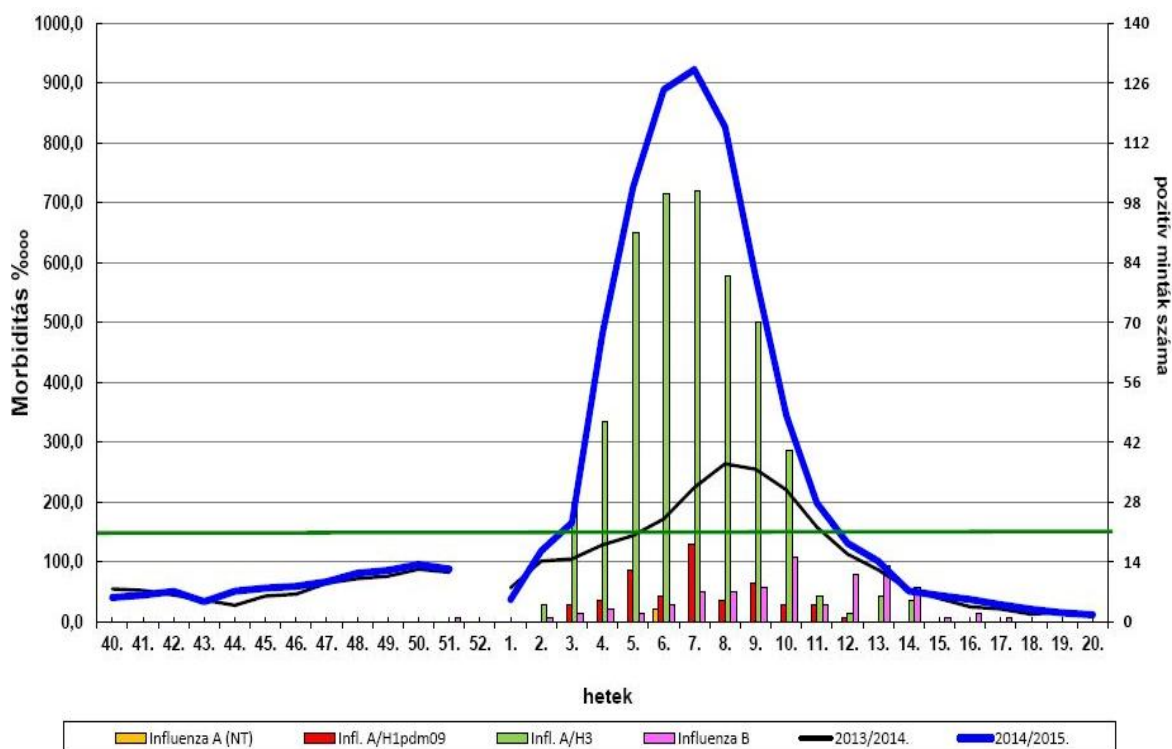
Az influenza-aktivitás főbb jellemzői

Az influenzás panaszok miatt orvoshoz fordulók száma a 2015. év első hetétől kezdődően hétről-hétre emelkedett. Az országos morbiditás értéke a 3. héten lépte át a járványos küszöböt (150 beteg/100 000 lakos/hét). A járvány a 7. naptári héten 923 beteg/100 000 lakos/hét orvoshoz fordulási gyakorisággal érte el a maximumát, és a heti betegszám folyamatos csökkenése után a 12. héten fejeződött be. A legtöbb influenza-pozitív beteget a 7. héten diagnosztizálták. A járvány időbeli lefolyása hasonló volt, mint az előző két szezonban, azonban a morbiditás lényegesen magasabbnak bizonyult. (1. sz. ábra)

A surveillance adatok alapján megállapítható, hogy **a 2015. év 3-11. hete között az egész országra kiterjedő, magas intenzitású influenzajárvány bontakozott ki.** Ezen időszak alatt az influenzaszerű tünetekkel **orvoshoz fordulók becsült száma 503 750 fő volt.**

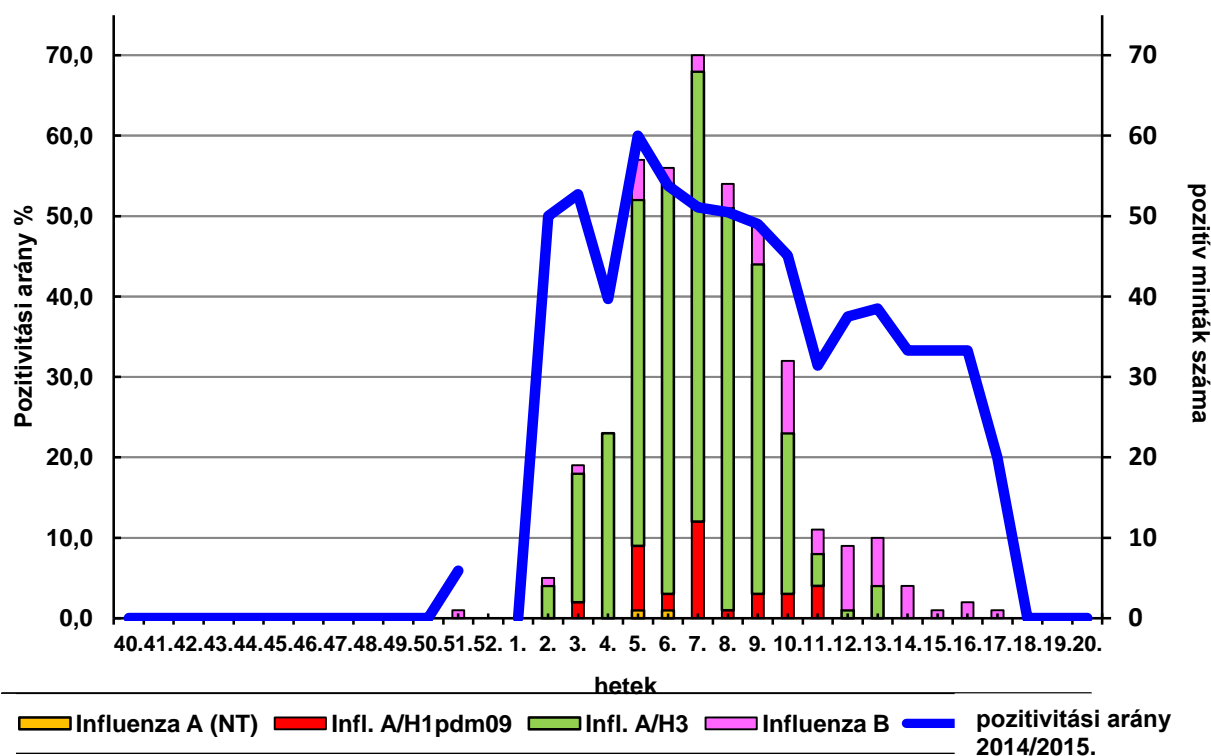
1. sz. ábra

Influzaszerű megbetegedés miatt orvoshoz fordulók száma 100.000 lakosra és az influenza-pozitív minták száma Magyarországon, 2014. 40. hét - 2015. 20. hét

2. sz. ábra

A sentinel influenza-pozitív minták száma és az influenza-pozitivitási arány
2014. 40 – 2015. 20. hét

Az influenza-pozitivitási arány azt mutatja meg, hogy adott héten a sentinel orvosoktól érkezett minták hány százaléka bizonyult influenza-pozitívnek. A kapott eredmények alapján megállapítható, hogy a járvány ideje alatt az influenzaszerű megbetegedések háttérében milyen szerepet játszanak az influenzavírusok. A 2014/15. szezonban az influenza-pozitivitási arány az 5. héten volt a legmagasabb (60,0%), de az influenzaszerű megbetegedés miatt vizsgált betegek mintáinak a 6-8. hét között is több mint felében influenzavírus volt kimutatható. (2. sz. ábra)

Területi érintettség

A járvány Magyarország valamennyi közigazgatási területét érintette.

A becsült kumulatív morbiditás Tolna (8,6%), Győr-Moson-Sopron (8,0%) és Pest megyében (7,1%) volt a **legmagasabb**. Ez azt jelentette, hogy a járvány ideje alatt ezen a három területen **a lakosság 7,1-8,6%-a** fordult orvoshoz influenzaszerű megbetegedés miatt. A legkevesebb megbetegedést Csongrád megyében regisztrálták, ahol a lakosság kevesebb mint 2,6%-a jelent meg orvosnál influenzás panaszok miatt.

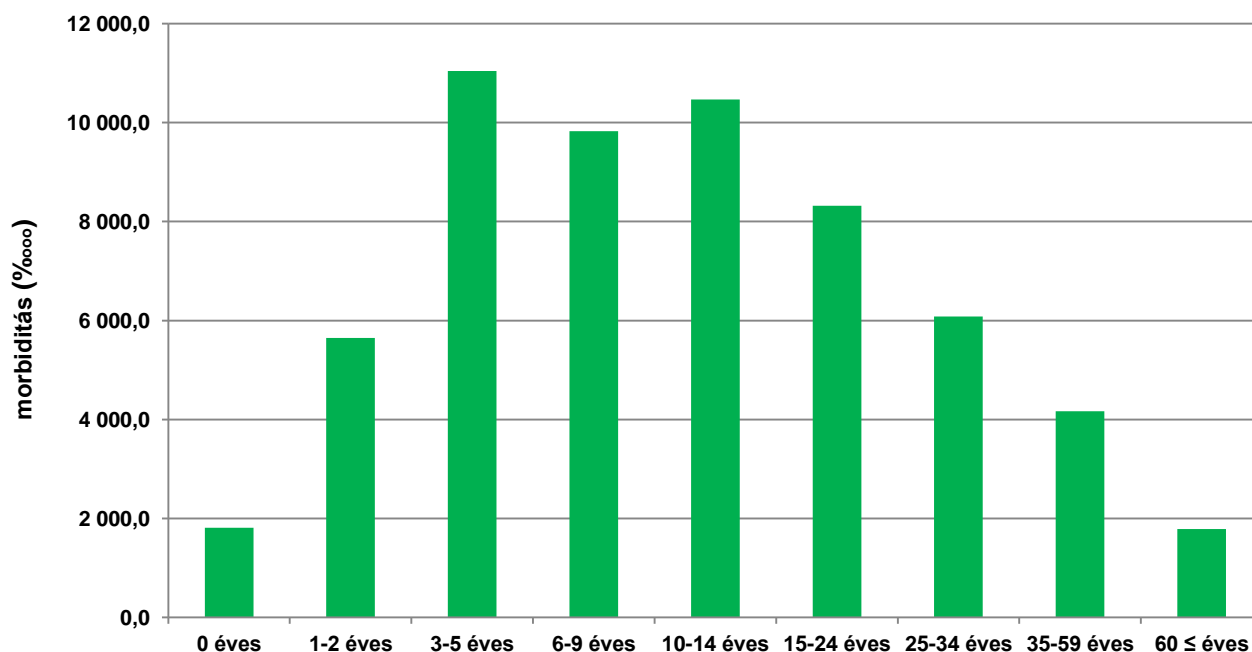
Életkor szerinti jellemzők

A járvány során megbetegedettek 9,0%-a a 0-5 évesek, 20,0%-a a 6-14 évesek, 36,0%-a a 15-34 évesek, 26,0%-a a 35-59 évesek, 9,0%-a pedig a 60 éven felüliek közé tartozott. A megbetegedések 29,0%-a a 15 éven aluli gyermekek között fordult elő.

Az influenzaszerű megbetegedések becsült **előfordulási gyakorisága a 3-5 és a 10-14 évesek között volt a legmagasabb**: 100 000 azonos korcsoportba tartozó gyermek közül 11 040, illetve 10 464 fő betegedett meg. A csecsemőknél (1 814,9‰) és 60 évesnél idősebbek között fordult elő legritkábban a betegség (1 785,4‰). **(3. sz. ábra)**

3. sz. ábra

Influenza becsült morbiditása korcsoportonként 100 000 lakosra a járvány ideje alatt Magyarországon (2015. 3-11. hét)

Közösségi járványok

A járvány 9 hete alatt 150 közösségi influenzaszerű megbetegedés halmozódásáról érkezett jelentés: 5 bölcsődéből, 84 óvodából, 3 gyermekotthonból, 25 általános iskolából, 2 szakközépiskolából, 7 szociális intézményből és 25 egészségügyi intézményből. A 25 egészségügyi intézményi járvány 20 kórházban fordult elő, ezek során 342 ápolat és 156 dolgozó betegedett meg. Az összes érintett tünetes beteg 31,3%-a, azaz közel egyharmada volt egészségügyi dolgozó. A 25 járványból 17 járványnál igazolták az influenzavírus kóroki szerepét.

A százötven közösségi járvány során 107 betegnél történt mintavételezés. Harminckilenc járványban az **influenza A (H3)**, két járványban az **influenza A (H1)**, két járványban pedig az **RS**, illetve egy-egy járványban **influenza B** és **adenovírus** jelenlétét igazolták a betegek légúti mintáiban a virológiai vizsgálatok.

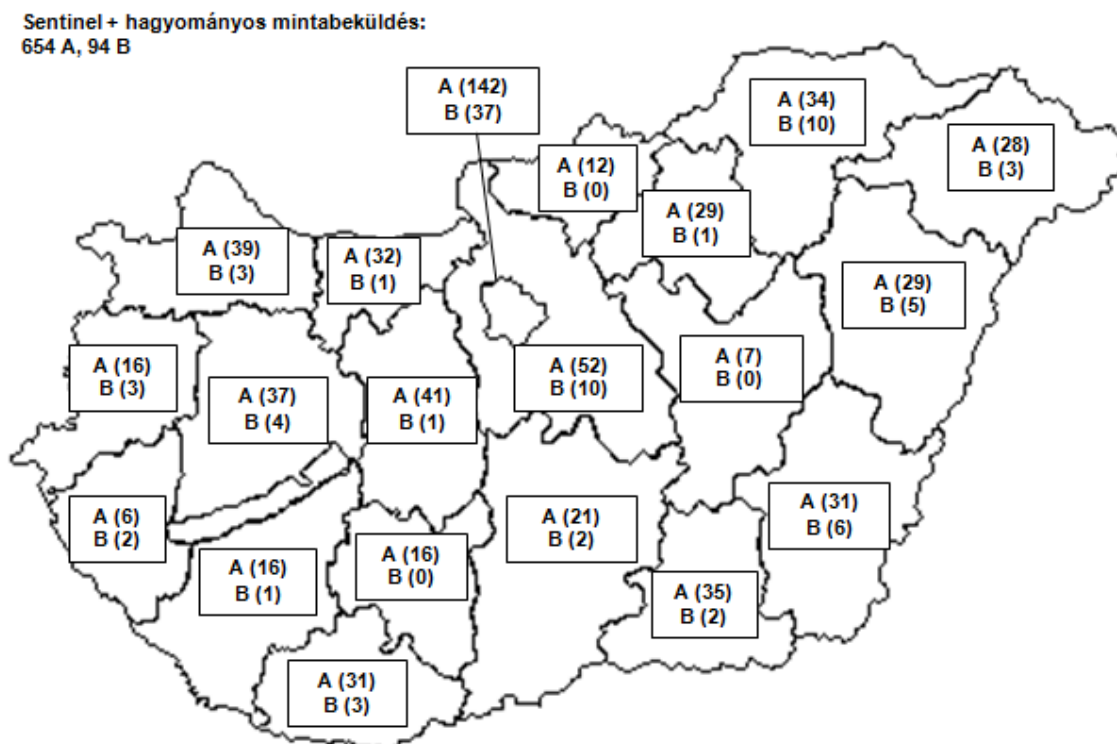
Virológiai adatok

A VTM-ben (Vírus Transzport Medium) a Nemzeti Influenza Referencia Laboratóriumba érkezett összesen 1913 orr/garat és 69 egyéb (BAL, metszet, aspirátum, köpet stb.) minta **48,1%-a** (954 beteganyag) származott **sentinel orvosoktól**. A kórokozók detektálására használt nukleinsav kimutatási módszer a real-time, multiplex RT-PCR metodika volt. A pozitív minták számát és beküldő szerinti területi megoszlását a **4. sz. ábra** szemlélteti.

A sentinel és a hagyományos beküldés révén érkezett minták vizsgálata során **654** főnél **influenza A** [68 influenza A(H1N1)pdm09, 581 influenza A(H3) és 5 influenza A(NT)], **94** főnél **influenza B**, továbbá **99** főnél **RS vírus**, **17** főnél **adenovírus** kóroki szerepét igazolták. (**1. sz. táblázat**)

4. sz. ábra

**Virológiai vizsgálattal igazolt influenza-pozitív minták száma megyénként
2014. év 40. – 2015. év 20. hét**

Tájékoztatást adta: **Dr. Molnár Zsuzsanna** főorvos, **Kaszás Katalin** járványügyi felügyelő
Oman Erika népegészségügyi ellenőr,
Dr. Csohán Ágnes osztályvezető főorvos
OEK Járványügyi osztály
Rózsa Mónika szakmikrobiológus, **Dr. Kis Zoltán** osztályvezető
OEK Légúti vírus osztály

1. sz. táblázat

Virologiai vizsgálatra érkezett légúti minták megoszlása a beküldő és a kimutatott vírusok szerint, Magyarország, 2014. év 40. hét – 2015. év 20. hét

Beérkezett minták típusa	Beérkezett minták száma	Nem megfelelő minta	influenza A H1	influenza A H3	influenza A NT	influenza B	RSV	Adeno-vírus	Para-influenza	HMPV*	Boca-vírus	Rhino-vírus	Corona-vírus
Sentinel minták	954	0	35	313	2	54	34	7	A surveillance rendszerben nem finanszírozott vizsgálatok				
Nem sentinel minták	1028	6	33	268	3	40	65	10	37	0	1	8	1
Összesen	1 982	6	68	581	5	94	99	17	37	0	1	8	1

*Human metapneumovírus

Csak a beküldő kérésére végzett vizsgálatok

WHO AJÁNLÁS AZ INFLUENZA ELLENI VAKCINA ÖSSZETÉTELÉRE, 2015/2016.

Az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization -WHO) és az Európai Gyógyszerügynökség (European Medicines Agency - EMA) közzétette az északi féltekére szóló, a 2015/2016. évre vonatkozó influenza-szezonra készülő influenza elleni vakcina összetétel ajánlását az előző szezonban leggyakrabban izolált vírusok alapján.

A 2015/2016-os **trivalens** influenza elleni vakcina összetétele a következő:

A/California/7/2009 (H1N1) pdm09-szerű vírus

A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)-szerű vírus

B/Phuket/3073/2013-szerű vírus

Az előző influenzaszezonban használt oltóanyaghoz képest **változás** lesz az **A/H3N2** és a **B** komponens tekintetében is.

A **4 komponensű** vakcinákban a második influenza B törzs a fenti három mellett a B/Brisbane/60/2008-szerű vírus.

Az új összetételű influenza elleni vakcinák hatékonyságát és biztonságosságát minden gyártónak klinikai vizsgálat keretében kell igazolni.

Forrás és bővebb információ:

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2015_2016_north/en

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2015. szeptember 21-27.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a bejelentett **salmonellosis** megbetegedések száma nem változott jelentősen sem az előző hetihez, sem a 2009-2013. évekre számított azonos heti középértékhez képest. A megbetegedések harmada Budapesten (28) és Pest megye (25) mellett Komárom-Esztergom megyében (19) került a nyilvántartásba. A **campylobacteriosisok** száma 14%-kal volt alacsonyabb az előző hetinél és közel a másfélszerese volt az ötéves mediánnak. A megbetegedések 45%-át Budapesten (31), Pest (19), Csongrád (17) és Hajdú-Bihar megyében (16) regisztrálták.

A héten a **rotavírus-gastroenteritisek** száma negyedével nőtt az előző héten jelentettekhez viszonyítva, ugyanakkor mindössze háromnegyede volt az előző év azonos időszakában nyilvántartásba került esetszámnak. A megbetegedések negyedét Békés megyében észlelték.

A 39. héten egy közösségi **gastroenteritis-járványról** érkezett jelentés. Az esemény nem ért el tömeges méretet.

Tolna megyében, egy idősök otthonában szeptember 17-23. között **20 fő** (15 gondozott, 5 dolgozó) betegedett meg enterális tünetekkel, hányás és hasmenés volt a vezető tünet. A tünetek enyhék voltak, néhány nap alatt rendeződtek. Kórházi ápolás nem vált szükségessé. Az exponáltak száma 134 fő volt (88 gondozott, 46 dolgozó). Három gondozott székletmintájából a mikrobiológiai laboratórium PCR módszerrel **calicivírus** jelenlétét igazolta. Az otthon saját főzőkonyhája látja el a gondozottakat, de a járványügyi vizsgálat élelmiszer közvetítő szerepét elvetette.

A héten kismértékben emelkedett az **akut vírushepatitis** megbetegedések száma az előző hetihez képest. Az **51** megbetegedés közül **37** esetet (73%) **hepatitis A vírus** okozott. A Budapesten észlelt és bejelentett 16 megbetegedés közül nyolc az elmúlt hetekben felderített budapesti területi járványhoz kapcsolódik, ezzel az e járványhoz köthető betegek száma **33-ra** emelkedett. **Hepatitis E vírus** szerepét öt megbetegedés hátterében igazolta a virológiai laboratórium, egy-egy megbetegedést **HBV** illetve **HCV** okozott. Hét hepatitis infectiosa megbetegedés etiológiája még nem ismert.

A **légtúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma alig változott az előző hetihez képest, a **varicella** bejelentések száma 41-ről 110-re nőtt. E két betegség járványügyi helyzete kissé kedvezőtlenebb volt, mint a korábbi évek azonos hetében. **A védőoltással megelőzhető fertőző betegségek** közül egy 20 illetve 23 éves testvérpár esetében **pertussis** megbetegedés gyanúja merült fel, a laboratórium az egyik beteg esetében a diagnózist kizárta, a másik savópárjának vizsgálata még folyamatban van. Egy 8 éves, eddig **parotitis epidemica** ellen egyetlen védőoltásban részesített gyermeknél a mumpsz diagnózisát a laboratórium vizsgálatok megerősítették.

A héten az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **hét meningitis purulenta** megbetegedés került a nyilvántartásba. Egyet-egy **Streptococcus pneumoniae**, **Staphylococcus aureus** illetve még nem azonosított **Gram-pozitív, pálca** alakú baktérium okozott, a többi megbetegedés kóroka még ismeretlen. A hét gennyes meningitis megbetegedés hat területen fordult elő. **Öt meningitis serosa** megbetegedést regisztráltak, a kórok még egyik esetben sem ismert.

A héten bejelentett négy **encephalitis infectiosa** megbetegedést **nyugat-nílusi vírus** okozta, kettőt Budapesten, egyet-egy Szabolcs-Szatmár-Bereg illetve Fejér megyében regisztráltak. (Az Európai Járványügyi Központ által hetente frissített térkép a **nyugat-nílusi láz európai járványügyi helyzetéről** itt követhető:

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/west_nile_fever/West-Nile-fever-maps/pages/index.aspx)

A **Lyme-kór** megbetegedések száma az előző heti 48-ról **69-re** emelkedett. Közülük 37 Fejér megyében került a nyilvántartásba, egy kivételével valamennyi utólagos bejelentés, mely szeptembernél korábbi hónapokban kezdődött megbetegedésre vonatkozik.

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

39/2015. sz. heti jelentés (weekly report)

2015.09.21 - 27.

Betegség Disease	39. hét (week)			1 - 39. hét (week)		
	2015.09.21 - 2015.09.27.	2014.09.22 - 2014.09.28.	Medián 2009-2013	2015.	2014.	Medián 2009-2013
Typhus abdominalis	-	-	-	-	1	-
Paratyphus	-	-	-	-	1	-
Botulizmus	-	-	-	12	7	4
Salmonellosis	197	202	184	4 204	3 994	3 940
Dysentheria	1	1	1	24	8	39
Pathogen E.coli által okozott megbet.	-	●	●	81	●	●
Campylobacteriosis	191	243	132	6 647	6 270	4 387
Yersiniosis	-	-	1	28	47	55
Rotavírus-gastroenteritis	51	65	●	6 774	6 642	●
Hepatitis infectiosa	51	73	17	1 157	1 045	326
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	7	11	11
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	3	1	-	16	14	19
Scarlatina	25	12	19	1 763	1 753	1 979
Morbilli	-	-	-	2	2	2
Rubeola	-	1	1	13	5	12
Parotitis epidemica	1	1	-	17	23	36
Varicella	110	83	71	34 190	25 523	30 719
Legionellosis	5	-	-	65	29	32
Meningitis purulenta	7	-	3	205	159	181
Meningitis serosa	5	3	-	74	58	64
Encephalitis infectiosa	4	5	2	85	60	101
Creutzfeldt-J. betegség	-	-	-	27	12	22
Lyme-kór	69	15	41	1 153	496	1 424
Listeriosis	-	1	-	33	34	10
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	1	1	-	11	56	8
Ornithosis	-	1	1	23	34	17
Q-láz	-	4	-	34	45	34
Tularemia	1	10	2	59	42	26
Tetanus	1	1	-	2	1	3
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	3	3	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	13	6	●
Malária*	-	1	-	13	9	5
Toxoplasmosis	4	-	1	149	60	71

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2015.09.29.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhatán rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

39/2015. sz. heti jelentés (weekly report)

2015.09.21 - 27.

Terület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	28	31	2	22	10	15	-	-	1	2	2
Baranya	8	7	-	-	2	5	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	9	14	5	1	-	1	-	-	-	-	3
Békés	17	11	13	2	-	1	-	-	-	-	7
Borsod-A.-Z.	7	8	2	13	1	4	-	1	-	-	3
Csongrád	13	17	3	2	3	3	-	-	-	-	1
Fejér	8	7	4	-	-	2	-	1	1	1	37
Győr-M.-S.	8	10	1	-	2	7	-	1	-	-	-
Hajdú-Bihar	8	16	2	2	2	12	-	-	-	-	2
Heves	8	6	3	1	-	1	-	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	2	1	-	1	-	2	-	-	1	-	1
Komárom-E.	19	7	3	-	-	7	-	-	-	-	1
Nógrád	2	7	3	-	-	11	-	-	-	-	-
Pest	25	19	1	3	4	9	-	1	-	-	5
Somogy	13	5	6	-	-	5	-	1	-	-	5
Szabolcs-Sz.-B.	7	9	-	4	-	2	-	2	2	1	1
Tolna	2	2	1	-	-	9	-	-	-	-	-
Vas	6	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Veszprém	3	6	-	-	-	11	-	-	-	-	1
Zala	4	2	-	-	1	3	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	197	191	51	51	25	110	-	7	5	4	69
Előző hét (Previous week)	194	222	41	48	20	41	-	1	5	13	48

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

A statisztika készítés ideje: 2015.09.29.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma: oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)